Զի պատռելէ վերջ սրբոտիս անջրպետները ծաւի,
Պիտ՝ եկքանիկն երջանիկ իր վանդակէն արձակուի...

Այո՛, պատահարն հարուածել կրնայ զիս հոս կամ այլուր,
Ահագնաթափ կամ յուշիկ, արդարօրէն կամ ի զուր, —
Բարբարոսի մը սուրով թէ աղէտի մը շանթով...

Բայց, արգաւանդ իմ մոխիրս աւանդելէ վերջ ի սփիւռ,
Տէր գերագոյն շրնորհի մ՝աղերսն ունիմ դեռ թոթով, —
Տուր ինձ փայլակն ընդունել առաքեալի մը խանդով...

Վիեննա, 25 *Փետրուար* 1945.

ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՏԱՐՈՒԲԵՐՈՒՄ

Սիրտըս ա՜յնքան փոփոխական է դարձեր,
Զինք կը յուզեն ամէն փափուկ խինդ ու սէր·
Ամէն վսեմ, գեղեցկութիւն ու տեսիլ,
Կը ցնցեն զայն հեշտանքներով վարդածիլ:

Ու կը դառնամ ես մեղկօրէն ռոմանթիկ,
Կը գինովնամ հըզումներով մե՜ղմ, յուշիկ·
Զուրթակի մը թելերուն պէս դողահար
Սիրտըս կ'ըլլայ գիրգ յոյզերով տրտմալար:

Եւ երբեմն ալ կը քարանայ ան կարծես
Խստաբարոյ արքայի մը սրտին պէս
Ու կ'ուրանայ նոյնիսկ, ո՜հ, Սերմն իր ծանօթ
Որպէս սիրող մը ապերախտ, անամօթ:

Կ'ըմբոստանայ ան յոյզերով մոլեգին
Ու կը մերժէ՛ հնազանդիլ զո՛ւսպ մտքին,
Եւ իր անսանձ թռիչքներով զիս մոլոր
Կը դարձրնէ լոյս անհունին ուղեւոր:

Ֆիլատելֆիա, 16 *Հոկտեմբեր* 1943

ՃԱՇԱԿ ՄԸ

ԶԱՒԷՆ ՍԻՒՐՄԷԼԵԱՆԻ

«ՀԱՐՑ ԿՈՒ ՏՍՄ ԶԵԶԻ ՏԻԿԻՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐՈՆՆԵՐ»

ԳՈՐԾԷՆ

Զաւէն Սիւրմէլեան, նախկին Մխիթարեան Սան, արդէն ծանօթ իր «Լոյս զուարթ» բանաստեղծական հատորով, ուր զգայուն քնարերգակի իսկական տաղանդը ի յայտ կը բերէր, ներկայիս Ամերիկեան միջավայրին մէջ՝ օտարին լեզուով ցոյց տուած է իր գրագէտի կարողութեան ապացոյցը՝ ինքնակենսագրական վէպով մը: Խորագիրը «Հարց կու տամ ձեզի, Տիկիններ եւ Պարոններ»՝ որքան ալ ամերիկեան բան մը ունի վրան, սակայն զուտ հայ տղու, տառապանքներու մէջ դարբնուած հայ երիտասարդի արի հոգեբանութիւնը պատկերացնող եւ ջղուտ խառնուածքի մը անդրադարձումը կրող գործ մրն է:

Ուիլեըմ Սարոյեան՝ ծանօթ հայ–ամերիկեան մեծ վիպագիրը՝ հիւսած է արդէն անոր գովեստը, իր գրած յառաջաբանով, զոր իբրեւ ճաշակ կու տանք ստորեւ՝ սոյն գործին Ժ.Զ. գլխուն հայերէն թարգմանութեամբ հանդերձ: Հարկ է ըսել որ շատ գեղեցիկ էջեր կը պարունակէ այս վէպը, որմէ զլուխ մը միայն, առանց յատուկ ընտրութեան, ներկայացնելով մեր ընթերցողներուն՝ կ'ուզենք անուղղակի կերպով ապացուցանել նաեւ անոր ամբողջական յաջողութիւնը:

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

ՈՒԻԼԵԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆԻ

Ասիկա լուրջ, սիրուն, բաղաբակիրթ գիրք մրն է, լի անմեղուրեամբ, կատակերգուրեամբ, և այն զօրեղ բարեսրտուրեամբ, որ ստուգիւ կենսալիր ու զարգացեալ մարդերու միայն յատուկ է:

Լեւոն Զ. Սիւրմէլեան մեկն է պատերազմի շրջանի այն շատ մը հայ զաւակներեն, որոնք կրցան, խարեղով թշնամին, իրենց կեանքը փրկել: Այսօր մեր ամենուս ծանօթ է այս տղաներուն պատմութիւնը: *Franz Werfel* անոր մեկ մասը կ'ընէ իր «Մուսա Տաղի քառասուն օրերը» գրքին մէջ, իսկ *Elgin Groseclose* քիչ մը աւելի բան կ'ըսէ իր Այրարատին մէջ:

Հոս, սակայն, բուն այդ տղաներեն մեկն է որ, առաջին անգամ, սոյն պատմութիւնը ամբողջապէս մեզի կը ներկայացնէ: Կործանեցաւ իրենց երկիրը, բայց ոչ նաեւ իրենց կեանքը: Այժմ անոնցմէ շատերը կը գտնուին Սովետական Հայաստան, Ռուսաստան, Պարսկաստան, Սիւրիա, Յունաստան, Բանատա, Մերսիրոյ, Հիւսիսային և. Հարաւային Ամերիկա: Շատեր ալ մեռած են հին երկրին մէջ, երկիր մը որ անոնց մահուան հետ կործանած է. իրենց ընկերներեն անոնք որոնք աւելի տոկուն էին, կամ աւելի բախտաւոր, երբեք պիտի չմոռնան զիրենք: Այդ մեռեալներուն թշնամին մասնաւոր ազգ մը կամ ժողովուրդ մը չէր, այլ Զարը· Զարը իրենին, ամբնքան վերացեալ որքան կրնայ ըլլալ առակներու մէջ: Այդ տղաները անտարակոյս անմեղ էին: Անոնք ոչ մեկուն անիրաւութիւն ըրած էին: Եւ սակայն Զարը, որ մարդուս

digitised by A.R.A.R.@